

چراغ مطالعه

معرفی منابع مطالعاتی مفید انقلاب اسلامی

«من به خصوص از جوانان، به خصوص از طلاب و دانشجویان و معلمین خواهش می‌کنم که با کتاب انس پیدا کنند.»

عسکرم

۱۳۷۲/۲/۱۷

چراغ مطالعه

❖ معرفی منابع مطالعاتی مفید انقلاب اسلامی ❖

اندیشکده برهان

«سال دولت و ملت؛ همدلی و همزبانی»

عنوان: چراغ مطالعه

تاریخ انتشار: بهار ۱۳۹۴

www.BORHAN.ir
info@borhan.ir

نشانی:

تهران، خیابان کریمخان، جنب پل، نرسیده به
خیابان سنایی، شماره ۱۰۱

تلفن: ۸۸۳۰۸۵۱۷-۸۸۳۴۵۱۰۱

نمابر: ۸۸۸۱۰۲۱۱

پیامک: ۱۰۰۰۲۸۷

کلیه حقوق این اثر متعلق به «اندیشکده برهان» است و هرگونه نقل مطالب از آن صرفاً با ذکر منبع مجاز است.

فهرست

۶	پیش‌گفتار
۸	اندیشه و سیره امامین انقلاب اسلامی
۱۰	اسلام‌شناسی، جهان‌بینی، عقاید و کلام
۱۳	تاریخ معاصر
۱۷	جریان‌شناسی
۲۳	تاریخ تمدن
۲۶	اندیشه سیاسی
۳۰	غرب‌شناسی
۳۲	فلسفه و کلام جدید
۳۵	روش‌شناسی
۳۷	منابع و موضوعات تکمیلی

❖ رهبر معظم انقلاب اسلامی، حضرت امام خامنه‌ای ❖

«من به‌خصوص از جوانان، به‌خصوص از طلاب و دانشجویان و معلمین خواهش می‌کنم که با کتاب انس پیدا کنند.» (۱۷ اردیبهشت ۱۳۷۲)

ارتباط مردم با کتاب باید بیش از این باشد. من می‌بینم که متأسفانه کتاب در جامعه ما، آن مقدار که شأن این جامعه اقتضا می‌کند، رواج ندارد. اگر ما یک جامعه بی فرهنگ و تاریخ بودیم، جامعه‌ای بودیم که گذشته و کسان فرهنگی با معرفت و برجسته‌ای ندارد، انسان‌های با استعداد و فهیم و دارای بینش و طرز فکر بالا ندارد (مثل بعضی از جوامع گوناگونی که در گوشه و کنار دنیا هستند)، بی‌رغبتی به کتاب قابل توجه بود، اما در جامعه ما با این همه انسان‌های فرهنگی، برجسته، والا، اساتید، مؤلفین، آشنایان با کتاب، شعرا، نویسندگان، علمای بزرگ، دانشگاهیان برجسته و عناصر فرهنگی و عالم، چرا باید انس با کتاب این‌طور باشد؟! سابقه فرهنگی و تاریخی ما خیلی زیاد است. جامعه ما اساساً جامعه‌ای پخته و بالغ شده است. یک جامعه ابتدایی و بدوی نیست. مردم ما باید بیش از این با کتاب آشنا باشند. من این را می‌خواهم عرض کنم که در منزل خود من، همه افراد، بدون استثنا، هر شب در حال مطالعه خوابشان می‌برد. خود من هم همین‌طورم. نه اینکه حالا وسط مطالعه خوابم ببرد. مطالعه می‌کنم تا خوابم می‌آید، کتاب را می‌گذارم و می‌خوابم. همه افراد خانه ما وقتی می‌خواهند بخوابند، حتماً یک کتاب کنار دستشان است. من فکر می‌کنم که همه خانواده‌های ایرانی باید این‌گونه باشند. توقع من این است. باید پدرها و مادرها، بچه‌ها را از اول با کتاب محشور و مأنوس کنند. حتی بچه‌های کوچک باید با کتاب انس پیدا کنند. باید خرید کتاب، یکی از مخارج اصلی خانواده محسوب شود. مردم باید بیش از خریدن بعضی از وسایل تزیناتی و تجملاتی (مثل این لوسترها، میزهای گوناگون، مبل‌های مختلف و پرده و...) به کتاب اهمیت بدهند. اول کتاب را مثل نان و خوراکی و وسایل معیشتی لازم بخرند، بعد که این تأمین شد، به زواید بپردازند. خلاصه باید با کتاب انس پیدا کنند. در غیر این صورت، جامعه ایرانی به هدف و آرزویی که دارد (که حق او هم هست) نخواهد رسید. (۲۶ اردیبهشت ۱۳۷۴)

پیش‌گفتار

بسم الله الرحمن الرحيم

يَا أَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَكُمْ بُرْهَانٌ مِنْ رَبِّكُمْ وَأَنْزَلْنَا إِلَيْكُمْ نُورًا مُبِينًا

ای مردم! همانا برای شما از جانب پروردگارتان برهانی آمده است و ما نوری روشنگر (قرآن) به سوی شما فر فرستادیم. (نساء: ۱۷۴)

سپاس خداوندی را که بشر را به برهان حقانیت وجود ذی‌جود آخرین فرستاده‌اش و نور روشنی‌بخش کلام‌الله مجید هدایت کرد و ملت شریف ایران را با هدیه آسمانی انقلاب اسلامی و حیات در ذیل نعمت ولایت، در مسیر رشد و تعالی قرار داد.

انقلاب اسلامی، نعمت بی‌بدیلی بود که رهین ملت ایران شد تا مسیر تمدن‌سازی اسلامی و الگو شدن برای جهان بشریت را ببیماید و البته در این طریق، راه ناپیموده هنوز زیاد است و نیازمند گام‌هایی استوار و خردورزانه هستیم. اندیشکده برهان، که متشکل از جمعی از فرزندان انقلاب اسلامی است، کانونی است فعال در زمینه تبیین گفتمان تمدن‌ساز انقلاب اسلامی. تلاش این مؤسسه اندیشه‌محور بر این است که با

تکیه بر سرمایه و استعداد معرفتی-علمی نیروهای فرهیخته جریان انقلابی و ارزشی، به تبیین گفتمان انقلاب کمک کند و در مسیر تربیت نیروهای فکری تراز انقلاب اسلامی و یا به تعبیری «مؤمن اندیشه‌ورز جهادی» بکوشد.

این مؤسسه مسیر مطلوب خود را حرکت در چارچوب الگوی امام-امت می‌داند و بر این اساس، مبنای گفتمان‌سازی جهادگران فکری این اندیشکده برپایه تبیین بیانات و دغدغه‌ها و مطالبات سیاسی-فرهنگی حضرت امام (ره) و مقام معظم رهبری (مدظله‌العالی) و تولید پژوهش‌های معرفتی و راهبردی معطوف به این مهم است. اندیشکده برهان بر آن است که در مسیر یک جهاد فکری و اعتقادی منسجم و متقن با پاسخ‌گویی مستدل و منطقی به پرسش‌ها و مسئله‌های کنونی جامعه، گره‌گشایی از معضلات فکری و نظری و شبهه‌زدایی و تولید تحلیل و تأملات سالم و پالوده از کج‌اندیشی و انحراف، گام بردارد.

اندیشکده برهان به‌مناسبت برگزاری نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران، اقدام به ارائه فهرستی از کتب مفید جبهه فرهنگی انقلاب اسلامی نموده است. از آنجا که به دلیل تفاوت سنی و تحصیلی علاقه‌مندان به کتاب و کتاب‌خوانی، طبقه‌بندی موضوعی کتب برای سطوح مختلف لازم می‌نمود، لذا این اندیشکده در راستای سهولت شناخت کتب مورد نیاز، اقدام به سطح‌بندی کتب معرفی شده در هر موضوع به سه رده الف (برای خوانندگان مبتدی)، ب (برای خوانندگان حرفه‌ای) و ج (برای خوانندگان تخصصی و پژوهشگران) نموده است.

امید است این اثر، گامی هرچند کوچک، اما مؤثر در شناخت منابع مفید مطالعاتی و در جهت ترویج کتاب و کتاب‌خوانی باشد و مورد رضایت پرچمدار هدایت بشر، حضرت ولی عصر (عج) قرار گیرد.

محمدجواد اخوان

مدیر اندیشکده برهان

اندیشه و سیره امامین انقلاب اسلامی

- خط امام، نشر معارف: مشتمل بر مهم‌ترین بیانات حضرت امام پس از انقلاب نظیر پیام قطعنامه، وصیت‌نامه و...
  - مجموعه صحیفه امام خمینی رحمت‌الله‌علیه (خصوصاً جلد ۲۱)
  - مجموعه آثار و سخنرانی‌های رهبر معظم انقلاب، حضرت آیت‌الله خامنه‌ای حفظه‌الله‌تعالی
  - سایه‌سار ولایت، منشور مطالبات مقام معظم رهبری از دانشگاه و دانشگاهیان (مجموعه شش جلدی)، مدیریت پژوهش‌های بنیادین معاونت پژوهشی نهاد مقام معظم رهبری در دانشگاه‌ها، دفتر نشر معارف، چاپ اول، ۱۳۸۸.
  - پرسش و پاسخ از محضر رهبر معظم انقلاب اسلامی آیت‌الله خامنه‌ای، تهران، مؤسسه فرهنگی قدر ولایت، ۱۳۸۰.

- نقش رهبری در مدیریت بحران‌ها، محمدتقی کرامتی، مؤسسه کیهان (ج ۱ و ۲ و ۳)
- دوران جدید عالم، به کوشش سعید اشیری، انتشارات انقلاب اسلامی: این کتاب گفتمان انتقادی انقلاب اسلامی در شناخت تجدد را براساس بیانات حضرت آیت‌الله‌العظمی خامنه‌ای (مدظله‌العالی) بررسی و تبیین نموده است.
- معارف انقلاب، به کوشش آقای علی‌رضا مختارپور قهرودی، انتشارات انقلاب اسلامی: در این کتاب بیش از ۴۰۰ فراز از دیدگاه‌های رهبر معظم انقلاب با موضوع «انقلاب اسلامی» که در طول بیش از ۲۰ سال گذشته در دیدارها، سخنرانی‌ها و خطبه‌های نماز جمعه بیان شده است، جمع‌آوری شده و در اختیار علاقه‌مندان قرار گرفته است.
- دغدغه‌های فرهنگی: شرح مزجی یکی از بیانات محوری مقام معظم رهبری در سال ۱۳۷۳ با استفاده از دیگر بیانات معظم‌له، مؤسسه ایمان جهادی
- طرح کلی اندیشه اسلامی در قرآن، حضرت آیت‌الله خامنه‌ای، مؤسسه ایمان جهادی
- بیداری اسلامی، هویت تمدنی و چالش‌های پیش رو، به کوشش تقی صوفی‌نیارکی، انتشارات نهضت نرم‌افزاری (وابسته به مؤسسه پژوهشی فرهنگی انقلاب اسلامی)

اسلام‌شناسی، جهان‌بینی، عقاید و کلام

❖ سطح الف

- پرسش‌ها و پاسخ‌ها (ولایت فقیه و مباحث حکومت دینی، شورای نگهبان، حقوق زنان)، آیت‌الله محمدتقی مصباح یزدی، قم، مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی، ۱۳۷۸

- پرسش‌ها، پاسخ‌ها و توصیه‌ها، آیت‌الله جوادی آملی، قم، مرکز فرهنگی نهاد نمایندگی رهبری در دانشگاه‌ها

- آموزش عقاید، آیت‌الله مصباح یزدی، مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی
- آفتاب در حجاب (درباره زندگانی حضرت زینب (س.))، سید مهدی شجاعی، کانون پرورش فکری کودکان

- شیعه پاسخ می‌گوید (تحقیقی در مورد ده مسئله مهم مورد بحث میان پیروان اهل بیت

- و اهل سنت)، آیت‌الله مکارم شیرازی، نشر امام علی (ع)
- مجموعه تبیین باورهای شیعی، ۵ جلد، (ج ۱: عدم تحریف قرآن، ج ۲: توحید و زیارت، ج ۳: دعا و توسل، تبرک و ج ۴: زیارت قبور، ج ۵: شفاعت)، آیت‌الله سید حسن طاهری خرم‌آبادی، بوستان کتاب: این مجلدات با هدف دفاع از عقاید شیعی در ۵ حوزه مذکور نگاشته شده است.
  - مجموعه کتب مرتبط با مباحث معادشناسی، ۶ جلد (مواقف حشر، بازگشت به هستی، عروج روح، خواب، تجسم عمل و شفاعت، قیام قیامت)، محمد شجاعی، کانون اندیشه جوان

❖ سطح ب

- امام‌شناسی، علامه سید محمدحسین حسینی تهرانی، به تلخیص محسن دریابیگی، نشر سوره مهر
- حکمت عبادات، آیت‌الله جوادی آملی، نشر اسراء
- عقاید اسلام در قرآن کریم، ۳ جلد، علامه سید مرتضی عسکری، مرکز فرهنگی انتشاراتی منیر
- امام مهدی (عجل‌الله‌تعالی‌فرجه‌الشریف) موعود موجود، آیت‌الله جوادی آملی، نشر اسراء
- معاد در نگاه عقل و دین، محمدباقر شریعتی سبزواری، بوستان کتاب
- امامت و رهبری در نگاه عقل و دین، محمدباقر شریعتی سبزواری، بوستان کتاب
- امامت در بینش اسلامی، علی ربانی گلپایگانی، بوستان کتاب
- سلسله بحث‌هایی در معاد، ۵ جلد (فراسوی دنیا، سنجش کردارها، مهر بی‌انتهای شفاعت کبری، کیفر دیدگان)، سید حسین حسینی، مرکز فرهنگی انتشاراتی منیر: بحث تفصیلی در باب مراحل قیامت، محشر، شفاعت و بهشت و جهنم در هریک از

مجلدات به طور جداگانه آمده است.

❖ سطح ج

- شمیم ولایت، آیت‌الله جوادی آملی، نشر اسراء: بررسی تفصیلی مبانی امامت در تشیع، مفاهیم، ادله، پاسخ به شبهات و...
- پاسخ به شبهات کلامی، سه جلد (دفتر اول: خداشناسی، دفتر دوم: دین و نبوت، دفتر سوم: امامت)، محمدحسن قدردان قراملکی، پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی
- خدا در حکمت و شریعت، محمدحسن قدردان قراملکی، پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی
- نگاه سوم به جبر و اختیار، محمدحسن قدردان قراملکی، پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی
- فلسفه امامت با دو رویکرد فلسفی و عرفانی، سید یحیی یثربی، پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی
- تبیین براهین اثبات خدا، آیت‌الله جوادی آملی، نشر اسراء
- وحی و نبوت، آیت‌الله جوادی آملی، نشر اسراء
- معادشناسی، ۱۰ جلد، علامه محمدحسین حسینی تهرانی
- پژوهشی در عصمت معصومان (ع)، حسن یوسفیان، احمدحسین شریفی، پژوهشگاه فرهنگ و معارف اسلامی
- آشنایی با ادیان بزرگ، حسین توفیقی، سمت
- براهین اثبات وجود خدا در نقدی بر شبهات جان هاسپرز، حمیدرضا شاکرین، مؤسسه فرهنگی دانش و اندیشه معاصر
- آیین خاتم، محمدحسن قدردان قراملکی، پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی: تحلیل، بررسی و اثبات خاتمیت پیامبر اسلام و جاودانگی و جامعیت اسلام

تاریخ معاصر

❖ سطح الف

- چهل تدبیر، علی الفت پور، انتشارات پرستا: بازخوانی چهل پرونده تاریخی مهم بعد از انقلاب اسلامی

- مقدمه تحلیلی تاریخ تحولات سیاسی ایران (دین، دولت، تجدد)، موسی نجفی، منیر

- بصیرت تاریخی: اصول شناخت تاریخ تحولات معاصر ایران، موسی نجفی، آرما

- تاریخ تحولات سیاسی ایران: بررسی مؤلفه‌های دین-حاکمیت-مدنیت و تکوین

دولت-ملت در گستره هویت، موسی نجفی، موسی فقیه‌حقانی، مؤسسه مطالعات

تاریخ معاصر ایران

- سال‌های تبعید امام خمینی، اکبر فلاحی، مرکز اسناد انقلاب اسلامی: این کتاب

مشمول بر وقایع رخ داده در تبعید حضرت امام، زمینه‌ها و عوامل آن و نیز بررسی شیوه

مدیریت ایشان از خارج از کشور بر تحولات نهضت اسلامی است.

- امام خمینی از هجرت به پاریس تا بازگشت به تهران، حمید بصیرت‌منش، مرکز

اسناد انقلاب اسلامی: این کتاب به‌نوعی مکمل کتاب «سال‌های تبعید امام خمینی» و

شامل وقایع پس از تبعید به پاریس است.

- کشف حجاب، فاطمه حیدریان، مرکز اسناد انقلاب اسلامی
- ساواک، تقی نجاری‌راد، مرکز اسناد انقلاب اسلامی
- رهبر الهی، ابوالفضل مروی، مرکز اسناد انقلاب اسلامی
- رویاهای بر بادرفته (زندگی خصوصی محمدرضا پهلوی)، عباس سلیمان‌نژاد، مرکز اسناد انقلاب اسلامی
- دولت موقت، محمدعلی صدرشیرازی، مرکز اسناد انقلاب اسلامی
- ۵۳ سال «عصر پهلوی به روایت دربار»، ریحانه درودی، مرکز اسناد انقلاب اسلامی
- آن سوی آفتاب: مروری بر شخصیت و زندگی خصوصی امام خمینی (ره)، علی‌اکبر جعفری‌ندوشن، مرکز اسناد انقلاب اسلامی
- منافقین خلق، مهدی حق‌بین، مرکز اسناد انقلاب اسلامی
- سنجۀ انصاف، محمد ری‌شهری، دارالحدیث: خاطرات حجت‌الاسلام محمدی ری‌شهری، وزیر وقت اطلاعات دولت موسوی پیرامون باند مهدی هاشمی و فرایند عزل مرحوم آیت‌الله منتظری

❖ سطح ب

- زندگی‌نامهٔ سیاسی امام خمینی، ۲ جلد، محمدحسن رجبی، مرکز اسناد انقلاب اسلامی
- خاطرات ژنرال هایزر، ترجمۀ اکبر عبدالرشیدی، انتشارات اطلاعات
- شکنجه در رژیم شاه، سعد صمدی‌پور، مرکز اسناد انقلاب اسلامی: بررسی وضعیت شکنجه در دورهٔ معاصر (قاجار، پهلوی اول، دوم) به‌طور عام و شکنجه در دوره‌های پس از کودتای ۲۸ مرداد و تأسیس ساواک به‌طور خاص
- ظهور و سقوط سلطنت پهلوی، ۲ جلد (خاطرات ارتشبد حسین فردوست، مؤسسۀ مطالعات و پژوهش‌های سیاسی)

- کالبدشکافی چند شایعه دربارهٔ شیخ فضل‌الله نوری، علی ابوالحسنی (منذر)، مؤسسهٔ تاریخ معاصر ایران
- قحطی بزرگ، محمدقلی مجد، ترجمهٔ محمد کریمی، مؤسسهٔ مطالعات و پژوهش‌های سیاسی؛ شرح صدمات واردشده به ایران در جنگ جهانی اول و طی اشغال انگلیسی‌ها که موجب بروز قحطی بزرگ و جبران‌ناپذیری در ایران شد.
- تاریخ تحولات سیاسی ایران، موسی نجفی با همکاری موسی فقیه حقانی، مؤسسهٔ مطالعات تاریخ معاصر ایران
- تاریخ تحولات اجتماعی ایران، دکتر موسی نجفی و دکتر موسی حقانی
- نهضت امام خمینی، سید حمید روحانی
- تاریخ سیاسی معاصر، دکتر سید جلال‌الدین مدنی، ۲ جلد
- پهلوی‌ها، ۴ جلد، مؤسسهٔ مطالعات تاریخ معاصر
- نقش فراماسون‌ها در تاریخ معاصر ایران، حسین ملکی، نشر اشاره
- دیده‌بان بیدار (دیدگاه‌ها و مواضع سیاسی و فرهنگی شیخ فضل‌الله نوری)، علی ابوالحسنی (منذر)، نشر عبرت
- کارنامهٔ شیخ فضل‌الله نوری، علی ابوالحسنی (منذر)، نشر عبرت
- تاریخ معاصر ایران از دیدگاه امام خمینی (ره)، مؤسسهٔ تنظیم و نشر آثار امام خمینی
- سال‌های بی‌قراری؛ خاطرات دکتر جواد منصوری
- سازمان مجاهدین خلق، از آغاز تا فرجام (۴۴ تا ۸۴)، ۳ جلد
- حزب توده از تشکیل تا انحلال، مؤسسهٔ مطالعات و پژوهش‌های سیاسی
- ساواک، مظفر شاهدی، مؤسسهٔ مطالعات و پژوهش‌های سیاسی
- فراز و فرود مشروطه، دکتر سید مصطفی تقوی
- سه حزب (ملیون، مردم و پان‌ایرانیست)، مظفر شاهدی، مؤسسهٔ بررسی‌های تاریخی

- امنیت در دوره رضاشاه، دکتر سید مصطفی تقوی
- انقلاب اسلامی و چرایی و چگونگی رخداد آن، با ویراستاری مصطفی ملکوتیان
- بازخوانی علل وقوع انقلاب اسلامی، مصطفی ملکوتیان
- ظهور و سقوط سلطنت پهلوی، خاطرات ارتشبد سابق حسین فردوست، انتشارات اطلاعات، ۲ جلد
- جریان‌ها و سازمان‌های مذهبی-سیاسی ایران (از روی کار آمدن محمدرضاشاه تا پیروزی انقلاب اسلامی ۱۳۲۰-۱۳۵۷)، رسول جعفریان، نشر مورخ
- بازخوانی علل وقوع انقلاب اسلامی در سپهر نظریه‌پردازی‌ها، مصطفی ملکوتیان، پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی

❖ سطح ج

- تحلیلی بر مواضع سیاسی علمای شیعه از عدالت‌خانه تا کودتای رضاخان، فرزاد جهان‌بین، مؤسسه مطالعات تاریخ معاصر ایران: بررسی مواضع علمای مشروعه‌خواه و مشروعه‌خواه در مورد مسائل و مبانی مشروطه نظیر آزادی، مساوات و... و واکاوی علل اختلاف میان آن‌ها
- سازمان مجاهدین خلق، پیدایی تا فرجام، به کوشش جمعی از پژوهشگران، مؤسسه مطالعات و پژوهش‌های سیاسی
- تحولات سیاسی-اجتماعی بعد از انقلاب اسلامی، ۲ جلد، یحیی فوزی، نشر عروج: واکاوی تفصیلی جریان‌ات و وقایع بعد از انقلاب اسلامی از ۱۳۵۷ تا ۱۳۸۰
- حماسه تلخ (روایتی متفاوت از انتخابات ۸۸)، سید امیر سیاح، مؤسسه جام‌جم
- روحانیت و مشروطه، تدوین: مجله حوزه، بوستان کتاب: بررسی مواضع و دیدگاه‌های علمای مشروطه به‌طور جداگانه، مواضع علمای نجف و تهران به‌همراه آسیب‌شناسی عملکرد آنان

جریان‌شناسی

۱. جریان‌شناسی سیاسی

❖ سطح الف

- شوالیه‌های ناتوی فرهنگی، پیام فضلی‌نژاد، انتشارات کیهان: نگاهی به حلقه‌های تجدیدنظرطلبی در زمان اصلاحات و بررسی ابعاد براندازی نرم در داخل حاکمیت

- رازهای دهه شصت، مرتضی صفارهرندی، انتشارات کیهان: بررسی جریان‌ها و وقایع سیاسی دهه شصت، جناح‌بندی‌های ابتدای انقلاب، مسئله عزل بنی‌صدر، جریان چاپ و...

- جریان‌شناسی سیاسی در ایران، علی دارابی، پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی

- پرسش‌ها و پاسخ‌ها ۵۰: جریان‌شناسی سیاسی؛ نگاهی به احزاب، گروه‌ها و جریان‌های سیاسی در ایران معاصر، علی مجتبی‌زاده، محمدعلی لیالی، نشر معارف

❖ سطح ب

- سودای سکولاریسم، سید یاسر جبرائیلی، خبرگزاری فارس: شرح زندگی و کارنامه

سید محمد خاتمی از تولد تا سال ۸۶

- جنگ در پناه صلح، رضا سراج، ناشر تسنیم اندیشه
- راز قطعنامه (چرایی و چگونگی پایان جنگ تحمیلی)، کامران غضنفری، کیهان
- افسون اشباح، محمدجواد اخوان، حمیدرضا شاه‌نظری، سازمان بسیج دانشجویی: واکاوی روند تکوین جریان تجدیدنظرطلب، مبانی فکری و نیز پروژه‌های براندازی نرم این جریان. این کتاب همچنین به بررسی زندگی و کارنامه تنی چند از شخصیت‌های برجسته جریان اصلاحات می‌پردازد.
- تبار ترور (مروری بر تاریخچه و کارنامه تروریستی سازمان مجاهدین خلق)، محمدصادق کوشکی، مرکز اسناد انقلاب اسلامی
- سراب اصلاحات، کارنامه اصلاح‌طلبان در سال‌های ۱۳۷۶ تا ۱۳۸۴، محمدجواد اخوان، انتشارات سازمان بسیج دانشجویی
- انقلاب اسلامی از پیروزی تا تحکیم، عباس شادلو، نشر وزراء: بررسی وقایع و جریان‌اترگذار در انقلاب اسلامی سال ۵۷ تا سقوط بنی‌صدر (سال ۶۰)
- تکثرگرایی در جریان اسلامی، عباس شادلو، نشر وزراء: این کتاب به روایت تاریخی جریان اسلامی در دهه ۶۰ (پس از عزل بنی‌صدر) و علل شکاف و مرزبندی میان جریان‌ات چپ و راست سنتی می‌پردازد.
- سازمان مجاهدین انقلاب اسلامی از تأسیس تا انحلال، مهدی سعیدی، مرکز اسناد انقلاب اسلامی
- جامعه روحانیت مبارز، از شکل‌گیری تا انشعاب، علی کردی، مرکز اسناد انقلاب اسلامی
- ماجرای مک فارلین، محسن هاشمی، حبیب‌الله حمیدی، نشر معارف انقلاب
- رمز عبور (۵ جلد)، ضمیمه روزنامه ایران: در این مجموعه، به بازروایی تحلیلی - مستند اهم جریان‌ات و وقایع انقلاب اسلامی پرداخته شده است؛ به گونه‌ای که در دو

مجلد اول به سیر کلی تاریخ و جریانات بعد از انقلاب، در مجلد سوم به بازخوانی کامل وقایع سال ۸۸ و در مجلد چهارم و پنجم به عملکرد و نگاه‌های مختلف جریانات سیاسی و دولت در حوزه اقتصاد و سیاست خارجی پرداخته شده است.

❖ سطح ج

- احزاب و جناح‌های سیاسی امروز ایران، عباس شادلو، نشر وزراء
- جریان‌ها و سازمان‌های مذهبی-سیاسی ایران، رسول جعفریان، پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی
- انتخابات ریاست جمهوری نهم، سید نظام‌الدین موسوی، مرکز اسناد انقلاب اسلامی: شرح ماقع انتخابات ریاست جمهوری از شرایط آغازین تا پایان انتخابات مشتمل بر حوادث، رخدادها و جریانات حاضر در صحنه
- هویت ما، حسین کچویان، انتشارات کتاب فردا
- انتخابات مجلس هفتم، ۲ جلد، بهمن اسماعیلی، مرکز اسناد انقلاب اسلامی: شرح تفصیلی ماقع انتخابات هفتم مجلس شورای اسلامی و عملکرد جریانات اصلاحات بالأخص مجلس ششم، برای اثرگذاری بر فرایند انتخابات نظیر لوایح دوگانه، فشار روانی تأیید صلاحیت‌ها، تحصن و...

۲. جریان‌شناسی فکری

❖ سطح الف

- جریان‌شناسی ضدفرهنگ‌ها، عبدالحسین خسروپناه، مؤسسه حکمت نوین اسلامی: تأملی در باب گرایش‌ها و مظاهر ضدفرهنگی، شیطان‌پرستی، معنویت‌های سکولار، فراماسونری و...

- جریان‌شناسی فکری ایران معاصر، عبدالحسین خسروپناه، مؤسسه حکمت نوین اسلامی: تشریح تقسیم‌بندی‌های فکری و مبانی هریک (جریان سنت‌گرا، فرهنگستان علوم، جریان‌ات روشن‌فکری و...)

❖ سطح ب

- جریان‌شناسی انجمن حجتیه، سید ضیاءالدین علیانسنب، سلمان علوی نیک، نشر زلال کوثر

- تحلیل جامعه‌شناختی جریان‌های روشن‌فکری در ایران، سید میرصالح حسینی جلی، مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی: مؤلف به بررسی خاستگاه‌ها و مبانی فکری جریان‌های روشن‌فکری پرداخته و با طبقه‌بندی هریک از این جریان‌ها، واکنش علما و قشر دینی اجتماع به این جریان‌ها را مورد واکاوی قرار داده است.

- اسلام و جهانی شدن، عماد افروغ، کانون اندیشه جوان

❖ سطح ج

- لیبرالیسم ایرانی (بررسی جریان‌های راست در ایران)، جهاندار امیری، پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی

- جریان‌شناسی فرهنگی بعد از انقلاب، زیر نظر مصطفی میرسلیم و کاظم خورمهر، مرکز بازشناسی اسلام و ایران

- جریان‌شناسی چپ در ایران، حمید احمدی حاجی کلایی، پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی

- درآمدی بر سیر تفکر معاصر، ۳ جلد، محمد مددپور، پژوهشگاه فرهنگ و هنر اسلامی: در دو جلد اول، مؤلف به بررسی سیر تفکر غرب از رنسانس تا عصر حاضر پرداخته و در جلد سوم نیز اثرپذیری جریان روشن‌فکری داخلی پس از مشروطه از اندیشه‌های غربی را

واکاوی نموده است. لذا این اثر در بخش غرب‌شناسی نیز قابل طبقه‌بندی است.

۳. جریان‌شناسی جنبش دانشجویی

❖ سطح الف

- بررسی جریان مارکسیسم دانشجویی در ایران، داوود رنجبران، ساحل اندیشه تهران: معرفی جریان‌ات چپ دانشجویی قبل و بعد از انقلاب، وبلاگ‌ها، رسانه‌ها و ...
- برهوت باور، سازمان بسیج دانشجویی: معرفی مصداقی و جزئی جریان چپ در دانشگاه‌ها به‌همراه بررسی مبانی فکری و طیف‌شناسی آنان

❖ سطح ب

- جنبش دانشجویی در ایران (از تأسیس دانشگاه تا پیروزی انقلاب اسلامی)، علیرضا کریمیان، مرکز اسناد انقلاب اسلامی: بررسی چگونگی تکوین جنبش دانشجویی ایران در داخل و خارج از کشور، از تأسیس دانشگاه تهران تا انقلاب اسلامی
- تاریخ جنبش دانشجویی ایران (دفتر تحکیم وحدت)، حسین قویدل معروفی، مجید پور نجمی: بازخوانی نحوه تشکیل، اوج‌گیری، انشقاق و در نهایت افول دفتر تحکیم وحدت

۴. فتنه ۸۸

❖ سطح الف

- انتخابات دهم، سید موسی هاشمی تبار، ساحل اندیشه تهران (سات): بررسی وقایع و شبهات فتنه ۸۸
- شبیه پس از انتخابات، محمد سعید کاوه، مرکز اسناد انقلاب اسلامی: روزنگار ۲۱ خرداد ۸۸ تا ۱۱ تیر ۸۸
- نقشه نقش بر آب، پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر حفظ و نشر آثار حضرت آیت‌الله خامنه‌ای: مروری بر بیانات امام خامنه‌ای پیرامون فتنه ۸۸

- ترور حقیقت، مؤسسه فرهنگی مشکات: بررسی حقوقی-سیاسی شبهات مطرح شده در انتخابات ۲۲ خرداد به همراه بازخوانی پرونده اغتشاشات

❖ سطح ب

- عبور از فتنه، بازخوانی پرونده یک سال نبرد نرم، محمدجواد اخوان، انتشارات سازمان بسیج دانشجویی

- شورش اشرافیت بر جمهوریت، حمیدرضا اسماعیلی، انتشارات مرکز اسناد انقلاب اسلامی

- جامعه‌شناسی ۲۲ خرداد، پرویز امینی، انتشارات آفتاب توسعه: پژوهشی پیرامون شرایط پیشینی (شکاف‌های اجتماعی، تقسیم‌بندی‌های سیاسی و...) و پسینی (مدل‌های آرا و افکارسنجی، رفتارشناسی جناح‌ها و...) انتخابات دهم با رویکرد جامعه‌شناختی+بازخوانی محورهای مدیریت کلان رهبر معظم انقلاب در مواجهه با فتنه ۸۸

❖ سطح ج

- دادگاه ۸۸، خبرگزاری فارس: متن کامل کیفرخواست‌های دادستان و دفاعیات متهمان وقایع پس از انتخابات ۸۸

- فرمان براندازی، محمدرضا قمشه‌ای، ساحل اندیشه تهران (سات): بررسی بیانیه‌های هجده گانه میرحسین موسوی و آسیب‌شناسی آن‌ها

- تاریخ وقایع انتخابات ۸۸، ۳ جلد، تدوین، تألیف و نشر: مؤسسه قدر ولایت

- حماسه تلخ (روایتی متفاوت از انتخابات ۸۸)، سید امیر سیاح، مؤسسه جام‌جم

- حادثه و حماسه ۸۸، مجموعه مقالات سایت الف، نشر زمان نو: روایت پایگاه تحلیلی-خبری سایت الف از حوادث حین و پس از انتخابات دهمین دوره ریاست جمهوری

تاریخ تمدن

۱. تاریخ تمدن اسلام و ایران

❖ سطح الف

- انسان ۲۵۰ساله، امام خامنه‌ای، صهبا: شرح زندگانی ائمه (ع) از پیامبر اکرم تا امام زمان (عج)، برگرفته از بیانات مقام معظم رهبری در مقاطع زمانی مختلف
- مجموعه تاریخ ایران اسلامی، ۴ جلد (ج ۱: از پیدایش اسلام تا ایران اسلامی، ج ۲: از طلوع طاهریان تا غروب خوارزمشاهیان، ج ۳: از یورش مغول تا زوال ترکمانان، ج ۴: صفویه از ظهور تا زوال)، رسول جعفریان، کانون اندیشه جوان

❖ سطح ب

- تاریخ تشیع، ۲ جلد، زیر نظر دکتر سید رضا خضری (محمود حیدری آقایی، قاسم خانجانی، حسین فلاح‌زاده، رمضان محمدی)
- تاریخ فرق اسلامی، دکتر حسین صابری، نشر سمت

❖ سطح ج

- تاریخ تشیع در ایران، رسول جعفریان

- پویای فرهنگ و تمدن اسلام، ۴ جلد، علی اکبر ولایتی، مرکز اسناد و تاریخ دیپلماسی: واکاوی علل و عوامل اعتلای تمدن اسلامی با برشماری مصادیق و شعبات علوم اسلامی و غیراسلامی و به همراه بازخوانی علل رکود تمدن، جنگ‌های صلیبی، پیدایش استعمار و...

۲. تاریخ تمدن جهان

❖ سطح الف

- روایت تفکر، فرهنگ و تمدن از آغاز تا کنون، ۴ جلد، (آسمان به زمین الصاق شد، آغاز تا پایان قرون وسطی؛ دوباره به آسمان نگاه کن، از ظهور اسلام تا تمدن اسلامی؛ من به قدرت رسید، از رنسانس تا روشنگری؛ این عصر قرمز است، از مدرنیته تا جنگ جهانی دوم)، معاونت مطالعات و تحقیقات سازمان ملی جوانان، نشر معارف

❖ سطح ب

- مجموعه تاریخ جهان، نشر ققنوس:

روسیه تزاری، جیمز ای. استریکلر، ترجمه مهدی حقیقت‌خواه

یونان باستان، دان ناردو، ترجمه مهدی حقیقت‌خواه

انقلاب روسیه، جان ام. دان، ترجمه سهیل سمی

ظهور و سقوط اتحاد شوروی، جان آر ماتیوز، ترجمه فریدون جواهر کلام

عصر روشنگری، جان ام. دان، ترجمه مهدی حقیقت‌خواه

رنسانس، جیمز آکوریچ، ترجمه آریتا یاسائی

اصلاحات، سارا فلاورز، ترجمه رضا یاسائی
چین باستان، النور ج. هال، ترجمه مهدی حقیقت خواه
آمریکای باستان، کاترین ج. لانگ، ترجمه فریدون جواهر کلام

❖ سطح ج

- تاریخ تمدن، ویل دورانت

اندیشه سیاسی

❖ سطح الف

- روش تحلیل سیاسی، پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر حفظ و نشر آثار حضرت آیت‌الله خامنه‌ای: مجموعه بیانات آقا درباره مهارت‌ها، فنون و نیز چارچوب‌های تحلیل سیاسی - ولایت فقیه، امام خمینی (ره)، مؤسسه تنظیم و نشر آثار

- ولایت و حکومت، امام خامنه‌ای، نشر صهبا: این کتاب مشتمل بر سه دوره از بیانات مقام معظم رهبری پیرامون حکومت اسلامی است که اولی در یک دوره سخنرانی در ماه مبارک رمضان سال ۵۳ در مسجد امام حسن مشهد ایراد گردیده است. دوره دوم مربوط به بیانات ایشان در خطبه‌های نماز جمعه در سال ۶۲، ۶۳ و ۶۶ است. بخش سوم نیز به سخنرانی‌های دیگر ایشان در سایر مقاطع که به صورت پراکنده ایراد شده است، اختصاص دارد.

- نگاهی گذرا به نظریه ولایت فقیه، آیت‌الله مصباح یزدی، مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ره)

- نظریه سیاسی اسلام، ۲ جلد (مشکات)، آیت‌الله مصباح یزدی، مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ره): مجموعه بیانات علامه مصباح یزدی پیرامون مبانی حکومت

- اسلامی که پیش از خطبه‌های نماز جمعه ایراد شده است.
- پرسش‌ها و پاسخ‌ها، آیت‌الله مصباح یزدی، مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی(ره): در این کتاب علاوه بر مباحث سیاسی، سؤالات دیگری هم در سایر حوزه‌های دینی و اسلامی بیان شده است که علامه مصباح به آن‌ها پاسخ داده‌اند.
  - فلسفه سیاست، محمدجواد نوروزی، مؤسسه امام خمینی: بررسی مبانی اندیشه سیاسی و تبیین فلسفه سیاسی اسلام، حکومت اسلامی و ولایت فقیه
  - پیشینه تاریخی ولایت فقیه، احمد جهان‌بزرگی، کانون اندیشه جوان

❖ سطح ب

- دین و بنیادهای دموکراتیک، سید محمدناصر تقوی، پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی
- شورای نگهبان، پرسش‌ها و پاسخ‌ها، فرج‌الله هدایت‌نیا، کانون اندیشه جوان: بررسی تفصیلی و تخصصی وظایف و اختیارات شورا و پاسخ‌گویی به شبهات مطرح‌شده پیرامون آن
- گفت‌وگو مصلحت، عبدالحسین خسروپناه، کانون اندیشه جوان: تبیین جایگاه مصلحت در فقه شیعه و نسبت‌شناسی احکام اولیه و ثانویه در جمهوری اسلامی
- سازوکارهای نظارت بر حکومت در اسلام و نظام لیبرال‌دموکراسی، محمد فلاح سلوکالایی، مؤسسه امام خمینی
- بررسی مردم‌سالاری دینی از منظر آیت‌الله خامنه‌ای، مهدی سعیدی، مرکز اسناد انقلاب اسلامی: بررسی مفهوم‌شناختی دموکراسی و نظریات مختلف در باب امکان و امتناع مردم‌سالاری دینی؛ همچنین تبیین نظریات مختلف درباره مشروعیت حکومت اسلامی و در نهایت واکاوی نظر مقام معظم رهبری درباره این مقوله
- مبانی مشروعیت حکومت در اندیشه سیاسی شیعه، محمدرضا حاتمی، انتشارات

مجد: مؤلف در این کتاب به بررسی مفهوم‌شناختی مشروعیت در نظریات شیعه پرداخته و استدلال‌ات عقلی و نقلی هریک از نظریات انتخاب، انتصاب و حکومت الهی-مردمی را بیان نموده است.

- ولایت مطلقه فقه از دیدگاه امام خمینی، بهرام اخوان کاظمی، مرکز اسناد: بررسی ولایت مطلقه فقیه در نظریات و سیره عملی حضرت امام و تبیین جایگاه مردم در این نظریه

- واژه‌نامه فرهنگی-سیاسی، شهریار زرشناس، کتاب صبح: در این کتاب، مؤلف به توضیح واژگان سیاسی-اندیشه‌ای تاریخ غرب با رویکردی انتقادی پرداخته است که شامل وقایع، مکاتب فکری، ایدئولوژی‌ها و... می‌شود.

- آزادی در قرآن، سید محمدعلی ایازی، نظر ذکر

- مبانی مشروعیت در نظام سیاسی اسلام، محمدحسن روزبه، کانون اندیشه جوان

- بررسی تطبیقی نظام‌های انتخاباتی، محمودرضا گلشن‌پژوه، مؤسسه فرهنگی مطالعات و تحقیقات بین‌المللی ابرار معاصر تهران: کتاب به بررسی مقایسه‌ای نظام‌های انتخاباتی در ۵ کشور مدل (آمریکا، فرانسه، ترکیه، هند و مالزی) و تطبیق آن‌ها با ساختار انتخاباتی جمهوری اسلامی می‌پردازد که مشتمل بر سازوکار اجرایی، شرایط رأی‌دهندگان و نامزدها، تعیین صلاحیت‌ها، قوانین تبلیغات و فرایند شمارش آراست.

❖ سطح ج

- ولایت فقیه، آیت‌الله جوادی آملی، نشر اسراء

- اندیشه سیاسی متفکران سیاسی اسلامی، به اهتمام محسن مهاجرنیا، پژوهشگاه فرهنگ و معارف اسلامی: بررسی نظریات متفکران سیاسی شیعه از زمان فارابی تا امام خمینی و مقام معظم رهبری

- اصول سیاست و حکومت، احمد جهان‌بزرگی، پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی

- دموکراسی قدسی، علی اکبر رشاد، پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی: مجموعه‌ای از چند مقاله مؤلف در باب مردم‌سالاری دینی، جوانب و لوازم آن
- سیر تفکر سیاسی امام خمینی، دکتر نجف لک‌زایی، پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی
- سیر تحول اندیشه ولایت‌فقیه در فقه سیاسی شیعه، حجت‌الله علی محمدی، مرکز اسناد انقلاب اسلامی: بازخوانی سیر تطور اندیشه ولایت‌فقیه از عصر آغازین تشیع (مرحوم کلینی، صدوق و...) تا عصر حاضر

غرب شناسی

❖ سطح الف

- سید احمد رهنمایی، غرب شناسی، قم، مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ره)
- سید مرتضی آوینی، توسعه و مبانی تمدن غرب، نشر سوره

❖ سطح ب

- نهیلیسم، زرناس، کانون اندیشه جوان: بررسی انتقادی مکتب نهیلیسم (پوچ گرای) و ابعاد معرفتی آن
- شک می کنم پس هستم، محمدابراهیم بخشنده، کانون اندیشه جوان: بررسی آرا و نظریات رنه دکارت فیلسوف شهیر غربی

❖ سطح ج

- وامداری غرب نسبت به شرق، محمد آراسته‌خو، پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی: برشماری شواهد و مصادیق استفاده غربیان از میراث علم، تمدن و فرهنگ

شرق به‌ویژه اسلام و ایران

- در آمدی بر سیر تفکر معاصر، ۳ جلد، محمد مددپور، پژوهشگاه فرهنگ و هنر اسلامی: در دو جلد اول، مؤلف به بررسی سیر تفکر غرب از رنسانس تا عصر حاضر پرداخته و در جلد سوم نیز اثرپذیری جریان روشن‌فکری داخلی پس از مشروطه از اندیشه‌های غربی را واکاوی نموده است. لذا این اثر در بخش غرب‌شناسی نیز قابل طبقه‌بندی است.

- سیر حکمت و هنر مسیحی، ۲ جلد، محمد مددپور، نشر سوره: در مجلد اول به سیر حکمت و هنر مسیحی از آغاز مسیحیت تا عصر خرد (روشنگری) پرداخته شده و در مجلد دوم امتداد آن در عصر روشنگری مورد بررسی قرار گرفته است.

فلسفه و کلام جدید

❖ سطح الف

- فلسفه اخلاق، مجتبی مصباح، مؤسسه امام خمینی
- قرآن، گفتار الهی (نقد شبهات دکتر سروش در زمینه وحی الهی)، علی نصیری، نشر وحی و خرد

❖ سطح ب

- بنیاد اخلاق، مجتبی مصباح، مؤسسه امام خمینی
- انتظار بشر از دین، عبدالله نصری، مؤسسه فرهنگی دانش و اندیشه معاصر
- جستارهایی در باب دین و دنیای مدرن، سید محمود نبویان، نشر پرتو ولایت: مؤلف در این کتاب به نسبت‌شناسی وجوه مختلف مدرنیته، نظیر لیبرالیسم، علم‌گرایی، سکولاریسم، فمینیسم و... با دین پرداخته است.
- سنت، ایدئولوژی، علم، حمید پارسانیا، بوستان کتاب: مجموعه مقالاتی در باب دین و سنت، عقل و ایدئولوژی، علم و سفسطه و دین و ایدئولوژی

- علم و فلسفه، حمید پارسانیا، پژوهشگاه فرهنگ و معارف اسلامی: مباحثی پیرامون رابطه علم، فلسفه و دین، سکولاریسم علمی و علم دینی
- دین‌شناسی، آیت‌الله جوادی آملی، نشر اسراء: بررسی مبانی فلسفه دین، معرفت‌شناسی دینی و نقد کثرت‌گرایی (پلورالیسم) و...
- انتظار بشر از دین، آیت‌الله جوادی آملی، نشر اسراء: تبیین روش شناختی تعیین حدود انتظار بشر از دین و بیان نمونه‌هایی از پاسخ اسلام به انتظارات بشر در حوزه صلح، امنیت، توسعه و محیط‌زیست
- نسبت دین و دنیا، آیت‌الله جوادی آملی، نشر اسراء: بررسی و نقد نظریه سکولاریسم، شامل تبیین زمینه‌های پیدایش سکولاریسم، نقد ادله آن و بررسی تطبیقی تفکر سکولار و تفکر دینی
- پلورالیسم دینی از منظر قرآن کریم، علی اسلامی، بوستان کتاب

❖ سطح ج

- از قبض معنا تا بسط دنیا (معرفت‌شناسی انتقادی فرایند عرفی‌گرایی دکتر سروش)، داوود مهدوی‌زادگان، پژوهشگاه فرهنگ و معارف اسلامی
- شریعت در آئینه معرفت (بررسی و نقد نظریه قبض و بسط تئوریک شریعت)، آیت‌الله جوادی آملی، نشر اسراء
- هندسه معرفتی کلام جدید، دکتر احمد فرامرز قراملکی، پژوهشگاه فرهنگ و معارف اسلامی
- درآمدی بر هرمنوتیک، احمد واعظی، پژوهشگاه فرهنگ و معارف اسلامی
- انتظار بشر از دین، عبدالحسین خسروپناه، پژوهشگاه فرهنگ و معارف اسلامی
- دین‌پژوهی معاصر، علی اکبر رشاد، پژوهشگاه فرهنگ و معارف اسلامی: تبیین موانع و بایسته‌های نواندیشی دینی در عصر حاضر و لوازم احیا و اصلاح دین در پژوهش‌های

امروزین حوزه‌های فقهی، فلسفی و...

- آسیب‌شناسی دین‌پژوهی معاصر، عبدالحسین خسروپناه، پژوهشگاه فرهنگ و معارف اسلامی: تحلیل و نقد روش‌شناسی سه روش‌فکر معاصر، دکتر شریعتی، مهندس بازرگان و دکتر عبدالکریم سروش

- فلسفه دین، علامه محمدتقی جعفری، پژوهشگاه فرهنگ و معارف اسلامی

بررسی ابعاد مختلف فلسفه دین شامل: تبیین و نقد تعاریف غربی از دین، قلمرو دین، تحلیل سکولاریسم، مسئله علم و دین و...

- فلسفه حقوق بشر، آیت‌الله جوادی آملی، نشر اسراء

- منزلت عقل در هندسه معرفت دینی، آیت‌الله جوادی آملی، نشر اسراء:

تبیین و تحلیل رابطه «عقل و دین» و «عقل و نقل» در معرفت‌شناسی دینی. بررسی مقوله اسلامی کردن علوم و دانشگاه‌ها و...

- اسلام و تجدد، مهدی نصیری، نشر کتاب صبح: تأملاتی در باب رابطه اسلام و مدرنیته و تعارضات حاکم میان آن دو، اعتراض به مطلوبیت علوم و فنون مدرن و نقد بی‌طرفی تکنولوژی

- کلام جدید، عبدالحسین خسروپناه، مرکز مطالعات و پژوهش‌های فرهنگی حوزه علمیه

- نقد قرائت ایدئولوژیک از اسلام، داوود مهدوی‌زادگان، مؤسسه فرهنگی دانش و اندیشه معاصر: مؤلف در این کتاب به نقد تفکرات مجتهد شبستری در کتاب «نقدی بر قرائت رسمی از دین» پرداخته است.

روش‌شناسی

❖ سطح الف

- متدولوژی تفسیر سیاسی، حجت‌الاسلام دکتر احمد جهان‌بزرگی، کانون اندیشه

جوان

- روش‌شناسی و آموزش تحلیل سیاسی، دکتر آیت مظفری، انتشارات زمزم هدایت

قم

- روش تحلیل سیاسی بر مبنای اندیشه رهبر انقلاب، انتشارات انقلاب اسلامی: متن

کتاب به شکل کامل برگرفته از بیانات رهبر معظم انقلاب اسلامی است که در طول

سنوات گذشته، در بیانات خود از راه و روش تحلیل مسائل سیاسی سخن گفته بودند.

❖ سطح ب

- روش تحقیق در علوم سیاسی، ابوالقاسم طاهری، نشر قومس

- رهیافت و روش در علوم سیاسی، عباس منوچهری، نشر سمت

- استراتژی و روش‌های برنامه‌ریزی استراتژیک، سعیده لطفیان، وزارت خارجه

❖ سطح ج

- روش و نظریه در امنیت پژوهی، اصغر افتخاری، پژوهشکده مطالعات راهبردی
- روش‌های تحقیق در علوم سیاسی (تحلیل تجربی)، یارول مانهایم، ترجمه لیلا سازگار، تهران، مرکز نشر دانشگاهی، ۱۳۷۷
- فنون پیش‌بینی، دکتر علی عبدالله‌خانی، انتشارات مؤسسه ابرار معاصر تهران
- آینده‌پژوهی در مطالعات استراتژیک، ماندانا تیشه‌یار، پژوهشکده مطالعات راهبردی
- آینده‌نگاری راهبردی، نادر زالی، پژوهشکده مطالعات راهبردی

منابع و موضوعات تکمیلی

دشمن‌شناسی

❖ آمریکاشناسی (استکبارشناسی)

- یک قرن ارتباط، علی اکبر ولایتی، کانون اندیشه جوان
- آمریکاشناسی، حمید مولانا، انتشارات امیرکبیر
- دیپلماسی، ۲ جلد، خاطرات هنری کیسینجر، ترجمه فاطمه سلطانی، انتشارات اطلاعات
- جنگ سرد فرهنگی، سیا در عرصه فرهنگ و هنر، فرانسس استانر ساندرز، بنیاد فرهنگی پژوهشی غرب‌شناسی
- طرح‌ها و رویکردهای آمریکایی درباره ایران، دکتر علی عبدالله‌خانی، انتشارات مؤسسه ابرار معاصر تهران
- دیپلماسی عمومی آمریکا در قبال ایران، فواد ایزدی، دانشگاه امام صادق (ع)
- اتاق‌های فکر یا انجمن‌های جنگ، معاونت سیاسی نمایندگی ولی فقیه در سپاه

❖ صهیونیسم و مسئله فلسطین

- لابی صهیونیسم در ایالات متحده آمریکا، محسن اسلامی، نشر فقاقت
- پیدایش و تداوم صهیونیسم، سید محمدتقی سجادی، انتشارات نبوی
- یوسرائیل و صهیوناکراسی، سید هاشم میرلوحی، نشر معارف: بررسی تاریخی صهیونیسم و جنایات آن‌ها در طول تاریخ، بازخوانی وقایع مهمی نظیر جنگ جهانی دوم، هولوکاست، ترور کندی و سلطه صهیونیست‌ها بر دموکراسی آمریکا

نهیضت‌های اسلامی

- تحولات خاورمیانه پس از انقلاب اسلامی، مجید صفا تاج، سفیر اردهال: روایت تحولات خاورمیانه از زمان تجاوز عراق به ایران تا شکل‌گیری حزب‌الله، جنگ ۳۳ روزه، اشغال عراق و...
- امام موسی صدر، عبدالرحیم اباذری، جوانه رشد
- القاعده از پندار تا پدیدار، حمیدرضا اسماعیلی، مؤسسه مطالعات و اندیشه‌سازان نور: بررسی زمینه‌ها، عوامل و فرایند شکل‌گیری القاعده از ابتدا تا پس از یازده سپتامبر
- ایران و اخوان المسلمین (عوامل همگرایی و واگرایی)، عباس خامه‌یار، مؤسسه مطالعات و اندیشه‌سازان نور
- جنبش حزب‌الله لبنان؛ گذشته و حال، مسعود اسداللهی، پژوهشکده مطالعات راهبردی
- بوسنی در گذر زمان، حسین اکبری، مؤسسه مطالعات و اندیشه‌سازان نور: آشنایی مختصر با تاریخچه بوسنی، زمینه‌ها و علل بروز جنگ بوسنی و وضعیت مسلمانان آن کشور

سیاست خارجی جمهوری اسلامی

- از هرازه تا تهران، امام خامنه‌ای، صهبا: روایت مستند از دو دور حضور حضرت آیت‌الله خامنه‌ای در اجلاس سران جنبش عدم تعهد که مشتمل بر بیانات ایشان در مطبوعات و رسانه‌هاست.

- ماجرای مک‌فارلین، محسن هاشمی، حبیب‌الله حمیدی، نشر معارف

- دستاوردهای کلان انقلاب اسلامی، منوچهر محمدی، نشر معارف

- ایرانی که می‌تواند بگوید نه، رضا ثانی، کانون اندیشه جوان

- روابط بین‌الملل در اسلام، آیت‌الله جوادی آملی، نشر اسراء: واکاوی مسئله فلسطین، تشکیل اسرائیل و نیز علل حمایت ایران از مقاومت حزب‌الله

- روزنامه ایران، رمز عبور ۴، ویژه‌نامه بررسی سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایران

- کالبدشکافی ژنو ۳، مرکز آینده‌پژوهی و مطالعات راهبردی تابان

زن و خانواده

- حقوق زن، حمید کریمی، کانون اندیشه جوان

- حجاب و نقش آن در سلامت روان، عباس رجبی، چاپ ششم، ۱۳۸۸، نشر مؤسسه امام خمینی، قم.

- زن در آئینه جمال و جلال، آیت‌الله جوادی آملی، نشر اسراء

- نقش و رسالت زن، به کوشش دکتر امیرحسین بانکی‌پور فرد، انتشارات انقلاب اسلامی

- مجموعه پنج‌جلدی سخنرانی‌ها و پیام‌های رهبر معظم انقلاب درباره زنان، از آغاز پیروزی انقلاب اسلامی تا سال ۱۳۹۲ با عناوین فرعی «عفاف و حجاب در سبک زندگی ایرانی-اسلامی»، «الگوی زن»، «زن و خانواده»، «جایگاه و مسائل زنان در

اسلام و تجدد» و «عرصه‌های حضور اجتماعی زن» منتشر شده است.

هنر، سینما و رسانه

- سینما؛ آینه جادو، سید مرتضی آوینی، نشر سوره
- نماد و اسطوره، حمید پارسانیا، مرکز نشر اسراء، چاپ اول، قم، ۱۳۷۳
- سیاست‌ها و مسئولیت‌های رسانه ملی از منظر امام خمینی و مقام معظم رهبری (منشور رسانه)، انتشارات سروش
- تحلیلی بر نگاه امام (ره) به هنر و رسانه، علیرضا پناهیان
- تکنیک‌های عملیات روانی و شیوه‌های مقابله، رضا جنیدی، به نشر
- اصول و مبانی جنگ نرم، علی محمد نائینی، نشر ساقی
- مطالعات انتقادی استعمار مجازی آمریکا، قدرت نرم و امپراتوری‌های مجازی، سید سعیدرضا عاملی، امیر کبیر
- راز شهرت صادق هدایت، اثر محمد سرشار، کانون اندیشه جوان